1853. No. 93.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 22 NOVEMBER.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld en tot dat einde afgezonden zijn de eerste suppletoire patentkohieren, over de dienst 1853/4 van al de Gemeenten der Provincie, met uitzondering van *Sexbierum*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen welke in voormelde kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie zal kunnen voorzien, mits zij behoorlijk ingerigt, met bijvoeging van de vereischte bijlagen binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der kohieren, zij ingediend des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Den belanghebbenden wordt verder aangeraden op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan door eigene schuld zouden hebben veroorzaakt dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 18 November 1853. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche *Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 18 November 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14,55.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 298,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 298,00.

Leeuwarden, den 19 November 1853. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

VERPACHTING VAN TOLLEN op 's Rijks Groote Wegen.

Op Woensdag den 14 December 1853, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *G. A. de Koe*, in het Koffijhuis de Nederlanden alhier, zal van wege het Departement van Financien, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, al dan niet in bijzijn van den Ondergeteekende, door den Ontvanger der Registratie der Geregtelijke en Administratieve acten en Domeinen te Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. C. WIERSMA, worden overgegaan tot de openbare verpachting van de navolgende Tollen op 's Rijks Groote Wegen in deze Provincie, voor den tijd van een jaar, ingaande te middernacht tusschen den laatsten Maart en eersten April 1854, als:

GROOTE WEG TUSSCHEN LEEUWARDEN EN DE OVERIJSSELSCHE GRENZEN.

De Tollen no. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9, alsmede die aan de Brug over de Nieuwe Wetering bij de Oude Schouw.

GROOTE WEG VAN LEEUWARDEN NAAR DE GRONINGER GRENZEN.

De Tollen no. 1, (dubbele tolheffing) 3, 4, 5, 6 en 7.

GROOTE WEG VAN LEEUWARDEN NAAR HARLINGEN.

De Tollen no. 1, 2, 3 en 5, mitsgaders de *halve* tolheffing aan ieder der beide Tollen no. 4 ten Oosten en Westen van Franeker.

GROOTE WEG VAN LEEUWARDEN OVER SNEEK NAAR DE LEMMER.

De Tollen no. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 8, alle thans bij wijze van gaardering geheven wordende, uitgezonderd de Tollen no. 4, 5, 6 en 7, op den weg van Leeuwarden naar de Groninger Grenzen, waarvan de bestaande pacht met ultimo Maart 1854 eindigt.

De voorwaarden van verpachting liggen ter lezing ten Kantore van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te *Dokkum*, *Hardegarijp*, *Harlingen*, *Heerenveen*, *Leeuwarden*, *Lemmer*, *Oldeberkoop* en *Sneek*, ten Kantore van voormelden Notaris en in de meest bezochte Herbergen in den kring van elk der bovengenoemde kantoren aanwezig.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor de provincie Friesland, S. VAN SLOTERDIJCK BEEKKERK.

LONDEN, den 16 November.

In de handelsberigten over de afgeloopen week ziet men, dat onze markten op onderscheiden wijzen den invloed ondervinden van de dreigende tijdingen uit het buitenland en van de schier even bedenkelijke berigten uit onze fabrijksdistricten. Het nieuws uit Indië en China heeft den handel in geweven stoffen en katoen in eene flaauwe stemming gebragt; hij wordt ook gedrukt door hetgeen men uit Australie verneemt. Te Manchester zouden zelfs de tegenwoordige lagere prijzen der garens niet kunnen stand houden, ware het niet, dat men voor den eerstvolgenden tijd eene aanzienlijke beperking der productie verwachtte, als gevolg van het sluiten der fabrijken te Preston en te Bury. In een ander artikel, het ijzer, heerscht daarentegen eene ongemeen groote levendigheid; daarin gaat zeer veel om, tengevolge van de groote behoefte in Frankrijk aan spoorwegstaven en van de verwachting, dat het invoerregt op ijzer daar te lande zal worden verlaagd. Het Oostersche geschil heeft nog niet veel invloed gehad op eenigen tak onzer volksbedrijvigheid. In allen gevalle verwacht men een voor den handel gunstig wintersaizoen.

»Omtrent den strijd, die in Lancashire tusschen de arbeiders en de fabrijkondernemers gevoerd wordt over de door genen geëischte verhooging van het loon, kan men zeggen, dat de vijandelijkheden het voorkomen van een algemeenen oorlog hebben aangenomen. Te Bury zijn de fabrijken in de vorige week gesloten en is eene magt van 6000 tot 7000 toegevoegd aan het reeds geraaglijke leger van ledigloopend werkvolk in Lancashire. Te Preston is in de afgeloopen week 2526 £ aan 14,158 werkelooze arbeiders betaald, uit een fonds, dat tot hunne ondersteuning was bijeengebragt door vrijwillige bijdragen van arbeidslieden.

— De heer *Westgardth* te Melbourne, in Australië, die door wetenschappelijke beginselen geleid is tot de eerste ontdekking der goudbeddingen in Australie, heeft thans een geschrift uitgegeven, waarin hij op grond van wetenschap en ervaring betoogt, dat de bodem van gansch Australie, van Van Diemensland en zelfs van Nieuw-Zeeland, goud in eene onmetelijke hoeveelheid bevat, en dat door de aanwending van betere en meer zamengestelde werktuigen, dan bij de goudgroeven van Australie tot nog toe gebezigd zijn, eene regelmatige en duurzame goudproductie kan worden verzekerd.

PARIJS, den 17 November.

Thans, nu aller oogen op de gebeurtenissen in het Oosten gevestigd zijn, wordt ook de voorspelling herinnerd, door *Napoleon*, op Sint Helena, aan den Engelschen geneesheer *O' Meara* gedaan, en welke luide dat Rusland, na korteren of langeren tijd, meester van Konstantinopel, van het grootste gedeelte van Turkije en geheel Griekenland zijn zou, terwijl Oostenrijk door het bezit van Servië en andere landstreken gevleid, zich daartegen niet zou verzetten, [illegible] zelfs eene, toen nog niet te voorziene vereeniging van Frankrijk, Engeland [illegible], de eindelijke volvoering van het plan niet zoo kunnen beletten. [illegible] »zoo voegde de voormalige Keizer daarbij, zal daardoor, uit hoofde [illegible]heid zijner Indische bezittingen, het meeste lijden.

's GRAVENHAGE, den 19 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot bekrachtiging eene met de Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten overeenkomst. Aan de behandeling van het wets-ontwerp in het algemeen hebben dien dag deelgenomen, de heeren: *Rochussen*, *de Man*, *Rijk*, *Dirks*, *Reinders*, *Sloet tot Oldhuis*, *Baud* en *Schimmelpenninck*.

De commissie van rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

1°. tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen, en

2°. tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1852 (bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmer-meer), hebben hare eindverslagen ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over die wets-ontwerpen zullen plaats hebben op aanstaanden Maandag den 21 dezer, na het opmaken der nominatie van vijf candidaten ter aanvulling van de in den Hoogen Raad der Nederlanden ontstane vacature.

Onder de ingekomen stukken behoort een berigt van het overlijden van den heer mr. *S. P. van Idsinga*. De Kamer heeft besloten dat de dag voor het opmaken der lijst van drie candidaten, ter vervulling van de daardoor ontstane vacature in de Rekenkamer nader zal worden vastgesteld.

In de zitting van gisteren zijn de algemeene beraadslagingen over het wetsontwerp tot goedkeuring eener met de Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten overeenkomst voortgezet en geëindigd. Daarbij hebben het woord gevoerd de heeren: *van Hoëvell*, *Groen van Prinsterer*, *Ter Bruggen Hugenholtz*, *Stolte*, *van Bosse*, *Rochussen*, *van Goltstein*, *Baud*, *Sander*, *Sloet tot Oldhuis* en *G. Schimmelpenninck* en de minister van kolonien.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen gesloten.

Bij de behandeling van het eenig artikel der wets-voordragt luidende:

»De overeenkomst op den 21/22 Julij 1853 tusschen den minister van kolonien en de Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten, ter vervanging van die van 2/3 Julij 1849, behoorende bij de wet van den 14 September 1849 (*Staatsblad* no. 42) wordt bekrachtigd zoo als dezelve aan deze wet is geannexeerd," — zijn drie amendementen voorgesteld, door de heeren: *G. Schimmelpenninck*, *Elout van Soeterwoude* en *Rochussen*.

De beide eerste amendementen zijn in den loop der beraadslagingen, naar aanleiding van de daartegen ingebragte aanmerkingen, door de voorstellers ingetrokken en het laatste met 34 tegen 28 stemmen verworpen.

Het wets-ontwerp in zijn geheel aan eene stemming onderworpen is met 58 tegen 5 stemmen aangenomen.

In de zitting van heden, waarbij het geheele Ministerie tegenwoordig was, hebben de beraadslagingen plaats gehad over het voorstel tot het in overweging nemen van het voorstel van negen leden tot afschaffing van het tonnegeld en van den accijnsop het geslagt.

Bij den aanvang der behandeling heeft de minister van finantien verklaard dat de Regering zich niet zal verzetten tegen het in overweging nemen van het voorstel, daar zij gelooft dat eene openbare en opzettelijke overweging door de Kamer de strekking daarvan in het juiste daglicht plaatsen zou. Daarop hebben onderscheidene leden zoowel vóór als tegen dit onderwerp het woord gevoerd, te weten de heeren: *van der Brugghen*, *Donker*, *Rijk*, *van Golstein*, *Groen van Prinsterer*, *van Nispen van Sevenaer*, *Sloet tot Oldhuis*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Sleeswijk Vening*.

De Vergadering heeft daarop met 55 tegen 3 stemmen besloten om het voorstel in nadere overweging te nemen.

AMSTERDAM, den 20 November.

De berigten dat er op den 9 en 12 dezer belangrijke gevechten tusschen Bucharest en Oltenitza zouden hebben plaats gehad, ten aanzien van welke onderscheidene geruchten in het noorden van Duitschland zijn verbrijd geweest, zijn niet bevestigd. Dat er tusschen de wederzijdsche voorposten geschermutseld is, kan worden aangenomen, doch het is ook vrijzeker, dat deze ontmoetingen weinig te beduiden hebben gehad. De generaal *Gortschakoff* heeft, ten einde Bucharest te dekken, met het gros zijner krijgsmagt, eene goede positie bij Boudesti genomen, en daar een aanval der Turken afgewacht. Deze is niet gevolgd, en, naar luid van een berigt uit Bucharest van den 13den, in Weenen ontvangen, en 't welk voor op de waarheid gegrond wordt gehouden, is *Omerbassa* te rade geworden, om met zijne troepen, niet alleen bij Turtukai, maar ook bij Giurgewo, weder over den Donau te trekken, en op den regter-oever van dien vloed terug te komen, zonder dat het blijkt, dat hij feitelijk door de Russen daartoe is genoodzaakt. Het laat zich niet aanzien, dat de Russen hem vooreerst aan die zijde zullen trachten te volgen.

GRONINGEN, den 18 November.

Naar wij vernemen, zal eerlang het nog overige gedeelte van het tweede escadron Limburgsche jagers, hetwelk thans bij het eerste escadron te Leeuwarden in garnizoen ligt, naar deze stad worden overgeplaatst. Hoewel het juiste tijdstip nog niet is bekend, zoo wordt ons toch berigt, dat het plan tot het maken eener stalling en vergrooting der kazerne reeds aanhangig is.

— Mede is heden bij de Limburgsche jagers, alhier garnizoen houdende, eene marechaussée-dienst geïnstalleerd, om op de eerste aanvraag eener landelijke gemeente gereed te zijn om als zoodanig dienst te doen.

— Dezer dagen heeft de publieke verkoop plaats gehad van het landgoed, de Havezate ter Heyl, (provinciën Groningen en Drenthe), laatstelijk bewoond geweest door wijlen den baron *van Westerholt*, eene uitgestrektheid bevattende van ruim 1700 bunder. De geheele opbrengst van huizen, tuinen, bosschen en landerijen, heeft de aanzienlijke som van ongeveer *f* 192,000 bedragen. Hetgeen echter bij dit alles te betreuren valt, is, dat het eeuwen oude woonhuis, waaraan zoovele herinneringen, schoon niet altijd van de aangenaamste, verbonden zijn, voor afbraak verkocht is en eerlang gesloopt zal worden, waardoor er weder een van de weinige nog bestaande overblijfselen van vroeger bouwtrant uit deze provincie verdwijnen zal.

LEEUWARDEN, den 21 November.

Bij de heden plaats gehad hebbende opening der biljetten, ingekomen voor de verkiezing van een lid der Provinciale Staten in het hoofdkiesdistrict Franeker, is gebleken, dat in het geheel waren uitgebragt 533 stemmen, waarvan 3 van onwaarde. Daarvan vereenigden op zich de heeren: *J. Kingma* 181, mr. *J. W. Tromp* 109, mr. *T. M. Wentholt* 101, mr. *Jan v. d. Veen* 83, mr. *B. de Kok* 21 en jhr. *E. D. van Beijma* 9 stemmen. Daar alzoo niemand de volstrekte meerderheid heeft bekomen, zal tusschen de twee eerstgenoemden eene herstemming plaats hebben.

— Bij de Zaturdag jl. plaats gehad hebbende verkiezing van 2 leden voor de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier ter stede, zijn de heeren *A. Gratama* en *N. H. van der Meulen*, ieder met 28 stemmen van de 32 ingekomen stembriefjes, herkozen.

— Vrijdag jl. is alhier eene bijeenkomst gehouden van wege de gemeente-besturen van Franeker, Franekeradeel, Hennaarderadeel en Wijmbritseradeel, over het aanleggen van eenen kunstweg door die gemeenten, en is in die vergadering besloten, dat er een *grindweg* van drie ellen breedte, vrij van tollen, zal worden aangelegd, (t. w. indien de voorstellen daartoe te doen, door de respectieve gemeenteraden worden aangenomen) loopende van Franeker over Miedum en Tzum door Hennaarderadeel en Wijmbritseradeel tot op den Sneeker straatweg. De kosten daarvan zullen door iedere gemeente betaald worden naar de strekkende lengte in ieders gemeente, en zal aan de steden Franeker en Sneek aanvrage worden gedaan om eene subsidie, welke met de [illegible] te genieten van Provincie en Rijk, tot algemeen voordeel, [illegible] de ellen worden omgeslagen.

— [illegible] Zaterdag jl. stond voor de arrondissements Regtbank alhier terecht de persoon van *G. K.* wonende te Bolsward, beschuldigd van diefstal van een aantal [illegible] goederen, die hij ter dezer stede had verkocht, doch later door de politie waren aangehouden, en waarvan wij in den tijd hebben melding gemaakt. De Regtbank heeft hem aan het hem ten laste gelegde feit schuldig verklaard en mitsdien veroordeeld tot 5 jaren gevangenisstraf en in de kosten. Genoemde persoon was vroeger ook reeds in handen der justitie geweest.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag jl. zijn, door middel van uit- en inwendige braak, ten huize van de weduwe *R. Post*, buiten de voormalige Wirdumerpoort, ontvreemd geworden de navolgende voorwerpen, als: een gouden halsslot met zwarte koralen, een doosje met twee gouden ringen, een flacon met zilveren gesp, twee gouden mutsenspelden zonder knoppen, vijftien gulden aan geld, benevens een koperen ketel, alle welke voorwerpen, met uitzondering van den ketel, aan de dienstmeid toebehoorden. De justitie doet ijverige nasporingen, om de schuldigen te ontdekken.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden aan mr. *S. van Welderen* baron *Rengers*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester van Wijmbritseradeel en dijkgraaf van Wijmbritseradeel c. a. Contributie-zeedijken.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 12 dezer, no. 28, is aan den notaris *W. van Riesen* vergund om zijne standplaats van Rinsumageest naar Dantumawoude te mogen overbrengen.

— Den 14 Nov. heeft Z. M. de Koning een besluit genomen, betreffende de uitgifte der nieuwe muntbiljetten, bedoeld bij de wet van April 1852 en de inwisseling der nog in omloop zijnde muntbiljetten, uitgegeven krachtens de wet van September 1849.

Met de uitgifte der nieuwe muntbiljetten wordt een aanvang gemaakt den 5 Dec. 1853 en deze uitgifte heeft plaats bij de Nederlandsche Bank.

De nog in omloop zijnde muntbiljetten worden ingetrokken en door nieuwe vervangen bij de Nederlandsche Bank, van den 5 tot en met den laatsten Dec. 1853. Deze muntbiljetten zullen echter nog gedurende het geheele jaar 1854 bij de schatkist in betaling worden aangenomen en blijven tot het einde van den tijd der verjaring en alzoo tot 31 Dec. 1855, inwisselbaar bij de Ned. Bank.

De tusschenkomst der betaalmeesters kan worden ingeroepen, om de inwisseling bij de Ned. Bank te bewerkstelligen.

— De minister van finantiën, gelet op de bekendmaking van 25 October 1853, voorkomende in de *Nederl. Staats-Courant* van 26 dier maand en volgende dagen, heeft bij resolutie van 1 dezer, goedgevonden en verstaan, de heeren arrond.-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen uit te noodigen de onder hunne orders staande ontvangers, onder verwijzing tot de resolutie van 5 April 1845 en herinnering aan hare verpligting, om bij het doen van betalingen, *alle vreemde koperen munt* af te wijzen, te kennen te geven, dat wanneer er behoefte aan Nederlandsche koperen munt mogt bestaan, deze niet alleen door hen, maar ook door particulieren bij de betaalmeesters kunnen worden verkregen, mits de aanvraag geschiede voor niet minder dan *f* 2.50 en dat zij gemagtigd zijn, zoodanige particulieren, welke Ned. koperen munt verlangen te bekomen, tot die betaalmeesters te verwijzen.

— Van den Helder schrijft men:

Hoezeer de vangst van schelvisch, bij gebrek aan genoegzamen voorraad van het geschikte aas niet zeer groot is te noemen, wordt toch het grootste deel der vangst door de visschers tegen hooge prijzen uitgevoerd. Versch gevangen, worden zij na van het ingewand ontdaan te zijn, op zee reeds in vaten gelegd en met een weinig zout besprengd en zoo digtgekuipt, per stoomboot van hier en vervolgens per spoortrein naar Duitschland uitgevoerd.

— De *St.-Ct.* van den 18 dezer, deelt een uitvoerig verslag mede van hetgeen de commissie voor de *geologische kaart van Nederland* (de heeren *van Breda*, *Miquel* en *Staring*) en hare correspondenten en andere deskundigen, in het afgeloopen jaar, van Oct. 1852 tot Oct. 1853, ten opzigte der aan hen opgedragen taak, heeft verrigt.

Daaruit blijkt o. a., dat door haar op het paviljoen te Haarlem, thans eene verzameling van voorwerpen is bijeengebragt, die reeds meer dan 5000 nummers telt, en daaronder een 50tal met 10 tot 100 onderdeelen, en dat de catalogus der voorwerpen in druk verkrijgbaar is gesteld. Van het eerste deel der verhandelingen, die den grondslag moeten helpen uitmaken der geologische beschrijving en kennis van den Nederlandschen bodem, is een exemplaar aan den minister van binnenlandsche zaken ter hand gesteld. Voor een tweede deel zijn de bouwstoffen bijeengebragt, een gedeelte der platen is gereed en met het drukken van den tekst is een aanvang gemaakt. Van Groot-Brittannië, Frankrijk, Saksen, Oostenrijk, Pruisen, zijn verschillende geschenken, als geol. kaarten, profilen, verhandelingen, monographiën enz., ingekomen. Het resultaat der werkzaamheden is in het afgeloopen jaar gunstig geweest, eene menigte waarnemingen zijn geschied en de levendige correspondentie kan tot bewijs verstrekken, dat de geologie hier te lande met ijver en met kennis beoefend wordt, en ook buitenlands groote deelneming vindt.

— In het laatste nommer van het Maandblad van het Nederl. Onderwijzers-Genootschap, komen, volgens het besluit der laatstgehoudene algemeene vergadering, ter beoordeeling voor de verschillende afdeelingen des genootschaps, afgedrukt voor: *De beginselen, die volgens de meening der hoofdvereeniging van het Nederl. Onderwijzers-Genootschap bij eene wetgeving voor het lager onderwijs ten grondslag moeten worden gelegd.* Tot die beginselen behooren: 1°. het christelijk beginsel; 2°. kosteloos onderwijs; 3°. een kweekschool in iedere provincie.

— In de Vereenigde Staten is eene zeer gewigtige uitvinding gedaan, waardoor aan het katoen eene elasticiteit zal worden gegeven, die een geheel nieuwen en belangrijken handelstak zal doen ontstaan. De zaak betreft matrassen en bedden van katoen. Het katoen kost 6 à 10 cent het pond, de veeren 40 à 60 cent. Hoezeer de matrassen van paardenhaar en wol vrij algemeen in gebruik zijn, is het echter eene waarheid dat het grootste deel der bevolking van Noord-Amerika op streo- of veeren-bedden slaapt. De zuiverheid van het katoen, het gemis aller reuk, de gemakkelijkheid waarmede het wordt gebruikt, de buitengemeen aanzienlijke bezuiniging daardoor te verkrijgen, doen eene volkomene omwenteling in het gebruik van bedden voorzien. Reeds heeft zich eene maatschappij gevormd voor de bereiding van katoenen bedden, en reeds in de groote steden onder den naam van *feltmatrassen* (gevulde matrassen) bekend.

Op uitnoodiging van Burgemeester en Wethouders dezer stad, hebben zich de ondergeteekenden geconstitueerd tot eene commissie, ten einde gepaste maatregelen te nemen van voorzorg en ondersteuning in opzigt tot de Cholera-morbus, welke in verschillende oorden des Vaderlands heerscht.

Naar het eenparig oordeel der Geneeskundigen, zal deze vreesselijke ziekte voornamelijk kunnen worden afgeweerd of in hare verspreiding verminderd door de zorg voor reinheid van woningen, alsmede voor ligging, dekking en voeding.

Ten einde in de *voeding* te voorzien, is, volgens besluit van den Gemeenteraad, de commissie *Tot Nut der armen* gemagtigd (en reeds werkzaam), om, drie malen in de week, warme voedzame spijs aan *behoeftigen* uit te deelen.

De zorg voor reiniging der woningen, de uitreiking van ligstroo, de verstrekking van dekens, sokken, klompen enz. blijft intusschen overig en vordert *zeer aanzienlijke* uitgaven, welke bij het uitbreiden der cholera hier ter stede ongetwijfeld zullen toenemen.

De Commissie heeft derhalve een beroep op de milddadigheid gedaan, door middel van circulaires, welke aan de huizen der meer gegoede ingezetenen zijn bezorgd.

Ligtelijk evenwel, kan er iemand instaat of genegen om in dezen hulp te bieden — bij deze bijzondere uitnoodigingen zijn voorbijgegaan: en daarom wendt zich de Commissie tot dezulken met het bescheiden verzoek, om de geldelijke bijdragen, welke zij ten gemelden einde willen afzonderen, aan een harer Leden te bezorgen.

Gesteund door de algemeene welwillendheid, hoopt de Commissie het gewigtig doel te bereiken: de bewaring en bevordering van den algemeenen gezondheidstoestand binnen deze gemeente.

Leeuwarden, den 21 November 1853.

De Commissie van Voorzorg en Ondersteuning, met het oog op de Cholera,

[illegible] H. BEUCKER ANDREÆ. R. D. SMEDING. H. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER. J. E. SIMON. J. J. BRUINSMA. J. M. BAART DE LA FAILLE. [illegible] URSINGE Hz. H. KUIPERS DE VRIES. J. A. RIEDEL. J. H. G. [illegible] JACs. [illegible] F. STOETT. D. J. VAN GELDER. J. J. DE JONGH.

De [illegible] BUITENGEWONE WINTERAVOND-VERGADERING van het Departement Leeuwarden der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, zal gehouden worden op Maandag, den 28 November 1853, en 's avonds te 6½ ure aangevangen met eene Redevoering van den WelEerwaarden Zeer Geleerden Heer H. DE VRIES.

Zij, die verlangen Lid, Donateur of Donatrice te worden, gelieven daarvan opgave te doen aan het Departementsgebouw, alwaar tevens de bewijzen van toegang voor Dames, Heeren Huisgenooten en Vreemdelingen te bekomen zijn. Leden van andere Departementen, buiten de stad woonachtig, zullen, zonder vertoon van de quitantie over het jaar 1853/54, als vreemdelingen worden aangemerkt.

Namens Bestuurders van voorn. Departement,
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

VERGADERING van de Afdeeling-Kanton *Rauwerd* der MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW EN VEETEELT in *Friesland*, op Donderdag den 24 November 1853, 's voormiddags 10 ure, bij *Postma* op de *Dille* onder *Rauwerd*.

*** Vijfentwintigjarige Echtvereeniging van:
Workum, ANNE HOEKSTRA Jz., en
19 November 1853. SIJBRIG HARMENS VAN WETZINGA.

*** Ondertrouwd:
IJlst, E. A. DE VRIES, en
den 13 November 1853. P. K. AREMA.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden, niet twijfelende of zullen hunnen wensch bij de onze voegen dat God onzen echt met Zijnen zegen bekroone.

*** Getrouwd:
Franeker, H. A. VAN GELDER,
den 15 November 1853. *Pred. bij de Doopsgez. Gemeente te Medemblik*, en
R. FEIKEMA.

*** Getrouwd den 16 November 1853:
A. VAN GESTEL, *van Einthoven*, en
C. M. H. DRAPER, *van Leeuwarden*.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER E. DE JONG, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, T. S. BEITSCHAT,
den 12 November 1853. *Logementhouder.*

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON A. VAN HECK, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 13 November 1853. H. A. NIJLAND Hz.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ANNA MARIA RISSELADA, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 15 November 1853. JOH. FEENSTRA.

*** Bevallen van een ZOON, Vrouwe M. CAMERLING HELMONT — ALBARDA.
Schagen, 15 November 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER S. HESSELINK, Echtgenoot van
Groningen, den 17 November 1853. Jb. HESSELINK Az.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, TITIA PIJTTERSEN geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 17 November 1853. H. VAN STEENWIJK.

*** Bevallen van een' ZOON K. HOSBACH — HOOGHEY.
Leeuwarden, den 20 November 1853.

*** Heden avond te 10 ure, overleed, na een smartelijk lijden van ruim 8 weken, mijne geliefde Echtgenoot RICHTJE JACOBS DOMENIJ, in den ouderdom van 76 jaren en 3 maanden, waarvan ik ruim 51 jaar met haar in den echt vereenigd mogt zijn.
Heerenveen, den 17 November 1853. G. B. VAN DER WERFF.

*** Mijne dierbare Echtgenoote KLAASKE HENDRIKS BRANDSMA, is na weinige dagen, bevallen te zijn geweest van eene welgeschapene Dochter en bijkomende zenuw-zinking-koortsen, in den ouderdom van ruim vijf en twintig jaren overleden, mij nalatende acht Kinderen, waarvan zes uit een vorig huwelijk.
Arum, den 18 November 1853. J. IJPMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden in den vroegen morgen, overleed alhier, aan verval van krachten, onze veelgeliefde Vader, Behuwdvader en Grootvader, de Heer WIJBE DE FABER, voorzien van de laatste H. Sacramenten der Kerk, in den ouderdom van bijna vier en negentig jaren.
Dronrijp, *Uit aller naam,*
den 18 November 1853. R. I. DE FABER, *Pastoor.*

*** Heden morgen werd ik in diepen rouw gedompeld door het sterven van mijn' geliefden Echtgenoot MEINDERT SJOERDS DE WITTE. Hij had den ouderdom bereikt van ruim 46 jaren. Ik was met hem gedurende 17 jaren en ruim 6 maanden door den band des huwelijks gelukkig vereenigd. Zijn heengaan valt mij smartelijk. Een troost blijft mij nog over en sterkt mij: het geloof in Christus onzen Heer doet mij hopen, dat wij eenmaal weder zullen vereenigd worden.
Nijland, AAGJE ATTES POSTHUMUS.
den 18 November 1853. Wed. M. S. DE WITTE.
Betrekkingen en Vrienden gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote PIETERNELLE SANTEE, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mij na een gelukkig huwelijk van bijna 10 jaren, een zoontje nalatende, te jong om de zwaarte van dit verlies te beseffen.
Leeuwarden, den 19 November 1853. D. WIJNGAARDEN.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 15 tot en met den 21 November 1853 aangegeven: 13 Geboren, 12 Overleden, Gehuwd 8 paren.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 18 November 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

		AANVOER:
PRIJS:	Boter, *f* 46.	784/4, 249/8 en 92/16 vaten.
»	Kaas, *f* 23 à *f* 30.	10,363 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 19 November 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	2½ pCt.	60 15/16	61	61	
Dito dito....	3	»	73½		
Dito dito....	4	»	92¼	92½	92½
Amort.-Synd.	3½	»	91¼		
Handel-Maats.	4½	»	125¼		

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	

RUSLAND.

Ob. bij *H.* 1798/1815	5 pCt	103¾			
dito dito 1828/1829	5	»	102¼	102¾	102¾
Dito bij dito..	4	»	89½		
Geldl. te Londen	4½	»	95½		

SPANJE.

Obligatien.....	1	pCt.	21 7/16	21½	21½
»	3	»	44½	44¾	
» Binnenl.à6/m	3	»	40½		¼
Coupons Bewijzen.....			5⅜		

PORTUGAL.

Te Londen....	3 pCt.	36 7/16	36 11/16	36¾
»	Uitg.			

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.		75⅜	76	
»	1852...	»	»		
»	(nieuwe) 2½	»	38⅝	39⅛	
»	» 1851/52	»	38 15/16	39 1/16	
»	» Amst. 5	»	89⅜	90	90

Metaliek La. B. 5 pCt. 89¾, 90, 90; Amerik. Bank-Act. 4 1/16; Bras. 5 pCt. 95, ¼; Dito 1843 5 pCt. 95½; Mexik. 22¼, ⅛, ¼; Peru 4½ pCt. 69¼; Grenada pCt. 18 11/16; Venez. Uitg. 13½.

Zondag den 20 November.

... 1 pCt. 21⅞, ¾; Binnenl. 3 pCt. 40¼; Portug. 3 pCt. 36, 35⅞; ..., ¾, ..., ¾; Metaliek 5 pCt. 75⅞, ¾, ...; Mexik. 22¼, ¼; Dito Onbep. ...

Op het per telegraaf ontvangen berigt van het overlijden der Koningin van Portugal, was heden tot verlaagde prijzen in Portug. de omzet vrij levendig. Ook Oostenr. werden tot verminderde koersen afgegeven. Overigens was de affaire onbeduidend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD SNEEK, zijn voornemens op Donderdag den 1 December e. k., des middags ten 12 uren, in een der Localen van het Gemeentehuis, onder verandering der voorwaarden op nieuw aan den meestbiedende te verpachten:

De ophaling der ter beschikking gesteld wordende ASCH, VUILNIS, MEST enz., benevens het LEIKEN der Stads Vaarwateren, en het GEBRUIK van de plek Gronds, de *aschbelt* genaamd, met het daarop staande Gebouw, tot berging van gereedschappen.

De voorwaarden liggen ter lezing ter Secretarie der gemeente, alle werkdagen van 's morgens 9 tot 12 uren.

Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 19 November 1853. S. TEN CATE,
De Secretaris,
HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ACHTKARSPELEN, noodigen bij deze uit sollicitanten, bezittende den derden rang, om zich, onder overlegging van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag bij hen aan te melden, alsmede bij den Heer Schoolopziener van het 4de District in Friesland te Bergum, en wel voor den 6 December e. k., ten einde uit de zich aanmeldenden eene keuze te kunnen doen van eenen ONDERMEESTER in de openbare Dorpsschool te Surhuisterveen, aan welke betrekking verbonden is eene jaarwedde van *f* 150.

Buitenpost, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 19 November 1853. K. D. ZIJLSTRA, *Vr.*
F. V. D. SCHAAF, *Secretaris.*

Korps Jagers te Paard.

De Ritmeester Kommandant van het 1ste Escadron van bovengemeld Korps, zal op aanstaanden Vrijdag den 25 November 1853, des middags ten 12 ure, op het Bureau van den Opperwachtmeester in de Kazerne, aan de minst inschrijvenden aanbesteden: Het leveren der benoodigde AARDAPPELEN, ten behoeve der menage van genoemd Escadron; zullende de Billetten daartoe op gezegd uur en dag ter genoemde plaats kunnen worden bezorgd, en de Voorwaarden der levering aldaar ter lezing liggen.

De Escadrons-Kommandant voornoemd,
SPRENGER.

VERKOOPING
VAN
buiten dienst gestelde Goederen.

De ADMINISTRATIE *van het Korps Jagers te Paard* te *Leeuwarden*, zal, op Vrijdag den 25 November 1853, des middags ten 12½ ure te beginnen, op de binnenplaats der Stallen van genoemd Korps, *om gereed geld*, in het openbaar aanbieden te verkoopen:

111 KETTINGEN voor Stalhalsters
29 BEDZAKKEN
56 WOLLEN DEKENS
34 BEDLAKENS,

en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alles des morgens van de verkooping van 10 tot 12 ure ter plaatse voornoemd te zien.

Namens gezegde Administratie,
De 1ste Luitenant-Kwartiermeester
ZEGT HET VOORT. ENGERINGH.

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij
van *Woudsend.*

Aan de belanghebbenden wordt verwittigd, dat de inschrijving ter verzekering van STALVEE, bij den ondergeteekende Correspondent kan plaats hebben tot 31 December a. s., en des Vrijdags in de Herberg *de Os*, te Leeuwarden.

Warga, November 1853. A. BOLMAN.

PUBLIEKE VERKOOP
van het Logement De Posthoorn c. a.
TE *DRONRIJP.*

De Notaris K. DE JONG Rz., te Wommels, zal, door het ministerie van den Notaris A. T. HAAGSMA, te Leeuwarden, op autorisatie van de Regtbank te Sneek, Woensdag den 23 November 1853, des namiddags 3 uur, in na te melden Logement finaal veilen:

1. Het in 1839 nieuw gebouwde kapitale HUIS en LOGEMENT *DE POSTHOORN*, met STALLING, WAGENHUIS, GROND en BLEEK c. a., te Dronrijp, sectie A, no. 389, groot 9 roede 67 el. In huur bij *P. Stallinga* tot 12 Mei 1854 voor *f* 700 per jaar, en alsdan te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van *f* 6488.
2. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, te Dronrijp, sectie B, no. 59, groot 95 roede 30 el. In huur bij *P. Stallinga* tot St. Petri 1854, en alsdan te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1006.20.

DEZELFDE NOTARISSEN, zullen, op authorisatie als boven, op Dnoderdag 24 November 1853, 's namiddags 2 uur, ten huize van *IJ. H. Wagenaar*, te Stiens, finaal veilen:

Een stuk UITMUNTEND BOUWLAND, aan den Witteweg te Stiens, Kadastraal bekend sectie B, no. 772, groot 75 roede 30 el; vrij te aanvaarden na het rispen der vrucht in 1858; waarop geboden is *f* 830 over het geheel.

De Notaris BRUNGER, zal, ten verzoeke van Mr. A. J. ROMEIN, op Zaturdag den 26 November 1853, des avonds te 6 uren, in de Herberg van *J. C. Wassenaar*, te Sint Anna-Parochie, provisioneel verkoopen:

Een nieuw gebouwd HUIS, verdere BETIMMERING, GROND en ERF, staande en gelegen onder St. Anna-Parochie, ten Westen van- en bij het dorp; bij den eigenaar *S. S. Planting* in gebruik; te aanvaarden 12 Mei 1854.

PUBLIEKE VERHURING.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Donderdag den 24 November 1853, des namidd. om 2 ure, ten huize van *Eile P. de Jong*, Kastelein te Oosterzee, publiek, onder uitloving van strijk- en verhooggelden, voor den tijd van 3 jaren, presenteren te verhuren:

10 *perceelen* best WEID- en HOOILAND, gelegen onder Oosterzee en Echten; in eigendom behoorende aan den Heer *C. Sleeswijk*, te Lemmer, en breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, voor zooveel betreft het 1ste perceel, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, qq. te Makkum, ten huize van den Logementhouder *W. J. Muurling*, te Heerenveen, op Vrijdag den 25 November 1853, 's namiddags 5 uur, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

1. Eene ZATHE en LANDEN met HUIZINGE en SCHURE, HOVING, BOOMEN en HOUTGEWAS c. a., en daartoe behoorende WEI-, BOUW-, HOOILANDEN en BOSSCHEN, te zamen eene oppervlakte bevattende van 25 49,02, staande en liggende onder Nieuweschoot, Rotstergaast en Delfstrahuizen; door *Theunis Klazes Jansma* bewoond en gebruikt wordende, in 22 perceelen, bij Verkoopboekjes omschreven; staande op *f* 11,953.
2. 5 44,70 HOOILAND, liggende op de Gaast, sectie C, nos. 1464, 1464*a* en 1358, in 2 perceelen; toebehoorende aan de Erven *Egbert D. Dijkstra c. s.* waarop geboden is *f* 1960
3. Een HUIS, bestaande in 2 Woningen, met ERF en TUIN, te Oudeschoot; door *H. J. Bloemsma* en *W. R. Jager* bewoond wordende; waarop in 2 perceelen is geboden *f* 555.
4. Een BOSCH met HOUTGEWAS, groot 1,58,90, liggende onmiddelijk ten Zuiden van de hiervoren vermelde Zathe, te Nieuweschoot, sectie C, nos. 436, 437, 438 en 442; in eigendom behoorende aan de Heeren *H.* en *C. T. Tuijmelaar*; staande op *f* 425.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 24 November e. k., 's avonds 7 uur, ten huize van den Logementhouder ... aldaar, provisioneel verkoopen:

1. Eene wel onderhoudene en net betimmerde HEERENHUIZINGE met ERF en BLEEK, staande en gelegen aan het Kleinzand (Zuidzijde) binnen Sneek, gekwoteerd wijk 1, no. 86, bestaande uit: 4 propere Benedenkamers en Keuken, ruime Bovenvertrekken, dito Linnenzolder, en voorzien van Regenwatersbak, Put en verdere gerijfelijkheden; in huur bij den Heer *T. Tjallingii Pz.*
2. Eene hechte HUIZINGE, met strook GRONDS, staande en gelegen achter het vorige perceel aan den Stadswal te Sneek, gekwoteerd wijk I, no. 119, bestaande uit drie ruime Vertrekken en Zolder; in huur bij denzelfden.
3. Eene HUIZINGE, aan het Achterom te Sneek, bestaande uit 2 groote Woonkamers; bewoond door de Wed. *Koppenburg* en *M. Koppenburg.*
4. Eene HUIZINGE met ERF, achter het vorige perceel, waarin 3 Woonkamers; door *Sijmen Visser*, de Wed. *G. Koppenburg* en de Wed. *C. de Vries* bewoond; — de twee laatste perceelen behoorende aan de Doopsgezinde Gemeente te Sneek.

Alle te aanvaarden 12 Mei 1854, breeder bij Billetten te omschrijven, en geveild wordende met regt van zamenvoeging.

Zathe en Landen te Tjalhuizum.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, na bekomene regterlijke autorisatie, publiek bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene extra vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN met HUIZINGE en SCHUUR c. a., te Tjalhuizum, zamengesteld uit de perceelen kadastraal bekend in de gemeente Nieuwland, sectie A, nos. 399, 408, 409, 410, 428, 432, 433 en 438, zamen groot 15 b. 2 r. 20 el; de landen voor het meerendeel van de 1ste klasse; in huur bij *Fedde Wijbes Terpstra*, tot Petri en Mei 1854 en alsdan vrij te aanvaarden, en zulks, onder voorbehoud van zamenvoeging, in 7 perceelen, breeder bij Verkoopboekjes en Billetten te omschrijven.

Wie gading maakt, kome op *aanstaanden* Dingsdag den 29 November 1853, des namiddags 2 uur, bij *M. J. Peeters*, in het Logement *de Wijnberg* te Sneek, bij de provisionele toewijzing.

Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, op Woensdag den 30 November a. s., 's avonds 7 uur, ten huize van *H. Nijdam*, buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek, finaal verkoopen:

a. Ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum:

1. Eene hechte en net betimmerde HUIZINGE met ruime ZOLDERS, waarop 60 last Granen kan worden geborgen, alsmede ERF, BLEEK etc., staande aan het Kleinzand Noordzijde, bewoond door den Heer *G. L. Verwer;* voor dit pand is geboden *f* 3196.75.
2. Twee onlangs aanmerkelijk verbeterde proper betimmerde WOONKAMERS, staande in de Brouwerssteeg, bewoond door *A. Hofmeijer* en *B. Kamstra*, voor *f* 90 in het jaar; hiervoor is geboden *f* 950.

b. Ten overstaan van Notaris HAAGSMA, te Sneek:

Eene ruime HUIZINGE met groote STALLING, HOOIZOLDER en uitgestrekte ERF c. a., staande en gelegen in de Kruizebroedersstraat Noordzijde, bewoond door *Jelle S. Riemersma*; deze staat op *f* 1301.

Vervolgens nog:

Eene propere WOONKAMER in de Brouwerssteeg, bewoond door *G. J. van Meegesen* voor *f* 54 's jaars; waarop geboden is *f* 476.

Alles te aanvaarden 12 Mei 1854.

Verkoop te Woudsend.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 1 December a. s. 's avonds 6 uur, ten huize van *Wielsma*, te Woudsend, finaal verkoopen: Eene prompte en hechte WINKELHUIZINGE, met uitgestrekt ERF c. a., staande en gelegen in de Buren te Woudsend, geq. no. 245, bewoond door *Hotse J. Bleeker.* Aanvaarding 12 Mei 1854; waarvoor geboden *f* 815.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene ZATHE en LANDEN te Lions, groot volgens het Kadaster 33 bunder 41 roede 80 el (91 pond.) alle Greide en aan elkander gelegen, thans bij *Jacob Jans Meinsma c. u.* in gebruik, — waarvan de Condition ter lezing liggen in de Herberg van de Weduwe R. POST te Leeuwarden, en de briefjes *franco* ingezonden moeten worden aan G. KRUIZINGA, op den Ewal aldaar, letter I, no. 27, voor of op den 25 November e. k.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren: Eene ruime en nette HUIZINGE, met STALLING en SCHUUR c. a. en rondom dezelve gelegene TUIN, APPELHOVEN en GUARDENIERSGROND, staande en gelegen op Rapenburg onder Huizum, hebbende eene kadastrale grootte van 3 bunder 10 roede 10 el; thans bij *J. T. Jansonius* in gebruik. Te aanvaarden voor den Bouwgrond dadelijk, en voor de Huizinge en naastomgelegen Tuin op 12 Mei 1854.

De Voorwaarden liggen ter lezing ten Kantore van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, alwaar de briefjes *franco* moeten worden ingezonden vóór of op Maandag den 5 December 1853.

Bij geslotene briefjes te huur,
voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren,
ingaande Petri en 12 Mei 1854:

Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Doniaga, gemeente Doniawerstal, groot ongeveer 50 bunder 93 roede; thans als huurder bewoond door *C. P. Witteveen en Vrouw.*

Condition zijn te vernemen ten Kantore van Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, alwaar de briefjes voor den 5 December 1853 *franco* moeten zijn ingeleverd.

Te huur voor twee of meer achtereenvolgende jaren:

Een HUIS en HERBERG, met STALLING, genaamd *het Wapen van Groningen*, gelegen te Dockum, bij de voormalige Woudpoort, alsmede een WOONHUIS, met STALLING voor 4 Koeijen, gelegen te Dockum, in wijk C, no. 75; beide 12 Mei 1854 te aanvaarden. Het tweede is inmiddels ook *uit de hand te koop.* Te bevragen bij H. IJ. GATSONIDES, te Dockum.

Bij geslotene briefjes worden TE HUUR gepresenteerd: Twee stukken GREIDLAND, gelegen in de convent de Ee, onder IJsbrechtum.

De briefjes moeten ingeleverd worden voor of met den 30 November e. k., bij A. P. BLOEMEN, te Sneek.

De Conditien liggen ter lezing bij den Kastelein G. DIJKSTRA, buiten de voormalige Noorderpoort.

Uit de hand te koop.

Op zeer voordeelige voorwaarden wordt uit de hand te koop aangeboden:

1. Eene HUIZINGE, ERF en BLEEK, op het *Kleinzand te Bolsward*, wijk A, no. 168; thans als Kuiperij in gebruik bij *Klaas J. Stienstra;* met 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden.
2. Eene HUIZINGE, STALLING, ERF en BLEEK, op de *Bargefenne te Bolsward*, wijk B, no. 245; thans voor Slagerij gebruikt wordende door *Meindert Jans Vellinga;* met 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden.

Gegadigden vervoegen zich in persoon of met *franco* brieven bij D. EERDMANS, te Bolsward.

Des verkiezende kan een gedeelte der koopsom onder het verkochte als eerste hypotheek verblijven.

TE KOOP: Een SNELZEILEND JAGT, met twee stel Zeilen, waarvan een geheel nieuw, en de daarbij behoorende losse Roef. Te bevragen bij D. BUISMAN, te Dragten.

OPROEPING.

Al wie iets schuldig is aan, of te vorderen heeft van wijlen RIEMER FREERKS BROUWER, in leven Veerschipper te Kootstertille en aldaar op den 12 November 1853 overleden, wordt verzocht daarvan betaling of *franco* opgaaf te doen ten Kantore van den Notaris DE VRIES, te Augustinusga, vóór of uiterlijk op den 6 December aanstaande.

OPROEPING.

Die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen TEUNTJE HENDRIKS WESTRA, in leven Winkelierscho onder het behoor van Suameer, gelieve daarvan ten spoedigste opgave of betaling te doen, uiterlijk voor of op den 25 November e. k., ten Kantore van den Griffier Mr. A. ELDERING FERF, te Bergum.

ONDERWIJS.

A. v. d. HEIDE, Onderwijzer in de Nederduitsche en Fransche talen, alhier, maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij door het afgaan van de Burger Weezen van zijne School, eenige Leerlingen kan plaatsen, waarom hij zich daartoe minzaam aanbeveelt, als ook voor zijne Fransche School, zoo wel voor Meisjes, die des middags van 12 tot 1½ uur, als die voor Jongens, welke des avonds van 7 tot 8½ ure wordt gehouden.

Leeuwarden, den 14 November 1853.

W. HAMSTRA, te Leeuwarden, heeft uit de beste Fabrijken van Zwitserland ontvangen: eene fraaije keus van GOUDEN Heeren- en Dames HOROLOGIEN, almede GOUDEN BROCHES, PARURES, GOUDEN SNUIFDOOZEN en verdere BIJOUTERIEN; ook vindt men een ruime voorraad van ZILVERWERK, als: Koffijvazen, Thee-Serviesen, Trommels, Bladen enz. enz. Oud Goud en Zilver wordt in ruiling aangenomen.

HANDSCHOENEN-MAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit *Tyrol*, wonende te *Amsterdam*, berigt het zeer geacht *Publiek*, zoowel *binnen* als *buiten deze stad*, dat hij weder in de PHOENIX, *St. Jacobstraat*, ontpakt is met alle soorten GEMSLEDEREN-, GEVOERDE-, PRIVAT- en andere GLACÉ HANDSCHOENEN enz. Ook heeft hij medegebragt eene *exquise collectie* fijn gesneden IVOREN BROCHES enz., naar de nieuwste dessins, uit de beroemde *Fabriek van* J. BECKER, te *Bern* in *Zwitserland*, zeer geschikt voor *St. Nicolaas* presentjes.

WINTER-ARTIKELEN.

De Ondergeteekende berigt door dezen dat hij wederom ruim is voorzien van alle naar den laatsten smaak bewerkte HEEREN en DAMES PELTERIJEN; alsmede ontvangen zwarte en gekleurde LAKENS, DRAP DE RUSSIE'S, CASTOR'S, DUFFELS, BUKSCHINGS, VESTENSTOFFEN enz enz, weshalve hij zich tot het leveren of maken van Pelterijen en Heeren-kleedingstukken minzaam aanbeveelt.

D. LA MEI,
Lakenkooper, Kleerm. en Bontwerker te Sneek.

KOFFIJHUIS, DÊPÔT VAN BIER, ENZ.

De Ondergeteekende heeft, te zijnen huize op den Ewal, eene ruime en vrolijke Kamer tot KOFFIJHUIS ingerigt, en is thans reeds ruim voorzien van beste versche en oude, bruine en blanke Hollandsche en Brabantsche BIEREN van 4, 5, 6, 8, 10 en 12 Ct. de halve flesch, mitsgaders van andere artikelen daarbij behoorende, die hij ook buiten huis slijt, in welke inrigting hij zich minzaam aanbeveelt.

Leeuwarden, 22 November 1853. E. KINGMA IJz.

Berigt aan Heeren Kastenmakers.

De Ondergeteekende heeft de eer aan Heeren Kastenmakers te berigten, dat hij zijnen handel in MAHONIJ- en andere fijne HOUTSOORTEN, te rekenen van 1° October ll., gezamenlijk met den Heer D. N. VERSTEEGH, onder de firma van:

VAN HOLIJ & VERSTEEGH,

ter zelfder plaatse, Oude Looijerstraat bij de Prinsengracht, zal voortzetten.

Amsterdam, November 1853. D. F. van HOLIJ.

Het PUIKSPUIK van Eau de Cologne, in onopgesmukte Fleschjes met de Handteekening en een afdruk der Fontein van JOH. MARIA FARINA, *gegenüber dem Neumarkt* à 50 c. en *f* 1 het Fleschje.

Handteekening, Zegel en Etiquet van den Fabrikant zijn volgens de bepalingen der Wet, om ze voor namaking te beveiligen, bij de competente autoriteit gedeponeerd.

Het EAU DE CARMES van MARGARETHA GRASS is zeer gunstig bij krampachtige verzwakkingen van het zenuwgestel en der spijsverteeringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, hoofdpijn en tandpijn, en vervangt, naar de getuigenis van Dr. KILIAN, de HOFMAN'S droppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Het wordt uiterlijk door inwrijvingen en inademen en innerlijk met water vermengd gebruikt, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

In heele en halve Fleschjes à *f* 1 en 50 c.

Bij ieder Fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *P. K. de Groot*; Assen, *H. P. A. van Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Heerenveen, *G. Overdiep*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *A. van Wamel, J. J. van Baagen* en *S. P. Postma*; Meppel, *J. M. Barth*; Sneek, *P. T. Potma* en in de bekende Dépôts in de andere steden.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY
zijn zeer aan te bevelen in ziekten der vrouwelijke kunne.

Na eene ondervinding van veel jaren is het ontegenzeggelijk bewezen, dat er geene medicijn kan vergeleken worden met de Pillen van *Holloway* voor zulke ongesteldheden. De versterkende en zuiverende eigenschappen dezer voortreffelijke Pillen maken dezelve onfeilbaar. Zij kunnen gebruikt worden door vrouwen van welken leeftijd zij ook mogen zijn. Elke ongeregeldheid in het geniel wordt door dezelven spoedig verbeterd. Ook als huismedicijn zijn de Pillen van *Holloway* onvergelijkelijk en kunnen gebruikt worden voor hoofdpijnen en voor gal- en zenuwziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0.80,	*f* 1.85,	*f* 3,	*f* 6.75,	*f* 13.50,	*f* 20.50.
POTJES ZALF	van - 0.80,	- 1.85,	- 3,	- 7.05,	- 13.85,	- 20.95.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244.

Speciale Behandeling
VAN
ZENUW-ZIEKTEN,
door den eenigen bezitter van het middel van den
WEL-EERW. PATER BONYVER.

Radicale genezing van vallende ziekte, moederweën, hoofdpijn, asthma, lamheid, rhumatisme en alle zenuwziekten. Consultatie kan schriftelijk genomen worden met *franco* brieven. Het MIDDEL is slechts te bekomen bij den Heer NISSEN, buiten de Keulsche Poort, bij *Brussel*, Keizerstraat 29.

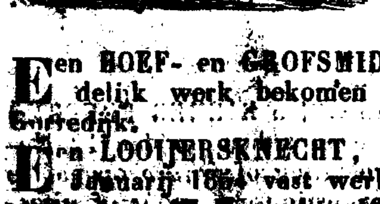

Het STOOMSCHIP *QUEEN* vertrekt van HARLINGEN naar LONDON aanstaanden *Zaturdag 26 dezer, 's morgens vroeg.*

Voor Passagiers, Goederen en Vee, wordt men verzocht zich te adresseren bij

BERNELOT MOENS & C°.

Een HOEF- en GROFSMIDSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij J. A. RINGENOLDUS, te Kortezwaag nabij de Gorredijk.

Een LOOIJERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op 1 Januarij 1854 vast werk bekomen bij

Dragten, 17 November 1853. Th. RINSEMA, *Leerlooijer.*

Wie een DRENT vermist, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij de Wed. T. B. BOKMA, onder Goutum.

Wie een Drentsch SCHAAP vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij W. M. de BOER, K[illegible] te Sneek.

*** Almanak voor Landbouwers en Veehouders,

voor 1854, bevattende vele nuttige zaken, om van den Landbouw en de Veeteelt de meeste voordeelen te trekken, 8ste Jaargang. 30 Cents.

Dit nuttige en aangename Jaarboekje, waartoe de Heeren van Hall, Bergsma, Blaauw, Bouman en anderen bijdragen leverden, wordt landbezitters en gebruikers, bij vernieuwing aanbevolen, daar de inhoud zeker meer dan 30 Cts. voor deel kan opleveren. De prijs der 6 vorige jaargangen is 15 Cts.

Bij den uitgever W. EEKHOFF te *Leeuwarden* zijn mede nog ex. te bekomen van:

BLAAUW, *Veefokkerij. Verhandeling over het Bevruchten van de Koeijen en de middelen tegen het niet opnemen van het kalf.* 15 Cts.

EEKHOFF, *Beknopte Geschiedenis van Friesland, in Hoofdtrekken. f* 4.20.

——— *Geschiedkundige Beschrijving van Leeuwarden*, met Kaarten en Platen, 2 dln. *f* 7.80.

——— *Bijzonderheden omtrent de Jeugd van den beroemden Hoogl.* Borger. 40 Ct.

VAN SMINIA, *Vervolg op de Naamlijst van Grietmannen.* 1816—1851. 60 Cts.

Bloemlezing uit de Ned. berijming van de Psalmen, in Karton 60 Cts, schooldruk 30 Cts.

***** Bij van DRUTEN en BLEEKER, te Sneek zijn uitgegeven:

KEURIGE EN NIEUWE
GESCHENKEN VOOR DE JEUGD ENZ.

GOEVERNEUR, CHINESCHE SCHIMMEN. — DE TOOVERLANTAARN, Vertellingen voor Ned. Jongens en Meisjes, met 6 gekleurde Plaatjes. à *f* 0.90 en *f* 1.15.

H. B. STOWE, EEN KIJKJE IN DE HUT VAN OOM TOM, door Tante Marie, voor hare Neefjes en Nichtjes. Met 8 keurige platen. à *f* 2.50 en *f* 2.90.

Men vindt hierin de *geheele onverminkte* geschiedenis van *Oom Tom, St. Clare, Eva enz.*, maar daarentegen niet die van *George* en *Elise Harris* enz.

Van eene HOOGST AANZIENLIJKE OPLAAG zijn bij de Uitgevers nog maar ZEER WEINIGE Exemplaren voorhanden.

GOEVERNEUR, JONGENSPRET. — MEISJESVREUGDE. Geschenk voor Hollandsche Jongens en Meisjes, met gekleurde plaatjes, in heel linnen, à *f* 1.30. — DE ONDEUGENDE KINDEREN. Een vermakelijk Prentenboek met rijmen à *f* 1.25.

P. VAN OS, REIZEN DER ENGELSCHEN, ter ontdekking eener Noordwestelijke Doorvaart door de Noordelijke IJszee naar den Stillen Oceaan, 2 dln. met 8 plaatjes, in heel linnen à *f* 3.90.

H. ZSCHOCKE, ZIET OPWAARTS: Een huisboek voor heilbegeerige Christenen, of de keurigste gedeelten uit de uren aan de godsdienst gewijd, uit het Hoogduitsch door A. Winkler Prins. 1—4 afl. à 45 cts de afl.

LEVENSVRAGEN OVER DEN WEG DES HEILS IN CHRISTUS, door S. HOEKSTRA Bz., Pred. te Rotterdam, een dl. in gr. 8vo à *f* 3.

F. BASTIAT, STAATHUISHOUDKUNDIGE HARMONIEN, uit het Fransch overgebragt door Mr. S. A. Sirot van der Aa, 2 deelen in gr. 12mo à *f* 6.

Den Uitgevers werd dezer dagen door eene bevoegde hand berigt:

Met kracht beveel ik aan ieder uwe vertaling der Harmoniën van BASTIAT aan. — Ieder jong mensch van opvoeding moet dat werk in merg en bloed hebben. Moge een copieus debiet de uitgave bekroonen!

Misschien is er geen beter middel om heldere denkbeelden over de welvaart van alle klassen der maatschappij te verbreiden, dan de lezing van dit boek te bevorderen.

ANTOINETTE BOURIGNON.
EEN BEELD UIT DE KERKELIJKE GESCHIEDENIS DER XVIIde EEUW, DOOR
H. v. BERKUM,
Schrijver van »De Labadie en de Labadisten."
Een deel in gr. 8vo met vignet *f* 3.30.

BREMER, HERINNERINGEN AAN MIJN VERBLIJF IN ENGELAND, in het Najaar van 1851. Uit het Engelsch vertaald door C. M. Mensing, een dl. gr. 8vo *f* 2.

Er liggen in dit kleine boekje verborgen schatten, wanneer de Voorzienigheid het zegent, gelijk Zij voor eenige jaren eene lezing van des heeren Baumhauwers boek over Mettray zegende op eene zeldzame wijze. Daartoe raad ik ieder, die bij magte is, om den prijs van dit boekje naar zijn genoegen te besteden, aan, het te koopen, terwijl het in geen leesgezelschap mag ontbreken enz.

De Recensent No. 10, 1853. Schuller.

Tegen het a. s. Nieuwjaar bevelen bovenstaande Uitgevers Van DRUTEN en BLEEKER te *Sneek*, bij voorkomende gelegenheid aan, hunne

BOEKDRUKKERIJ, BOEKBINDERIJ ENZ., tot het drukken enz. van alle soorten van REKENINGEN, QUITANTIEN, NOTA'S, LIJSTEN, STATEN, GROOTBOEKEN of wat het zijn mag, alles *keurig* netjes uitgevoerd tegen billijke prijzen.

ALLE MATERIEEL voor GEMEENTE-BESTUREN hebben zij steeds gereed voorhanden, even als REGISTERS van IN- en VERKOOP en BORDERELLEN voor GOUD- en ZILVERSMEDEN enz.

***** E. IPPIUS FOCKENS, te Franeker, vraagt, om met 1° Januarij in dienst te treden, een JONG MENSCH, kunnende *linieren*, *innaaijen*, *vouwen*, *afsnijden* en *afknippen*. Adres in persoon of met *franco* brieven.

Door hem wordt heden uitgegeven:

Geschiedenis der Christelijke Kerk.
Postformaat 238 pagina's *f* 1.

Als leesboek in de huisgezinnen en voor de jeugd is dit werkje, dat met zorg uit het Hoogduitsch is vertaald, bijzonder aan te bevelen. In Duitschland is het zeer gunstig ontvangen en reeds voor de twaalfde maal uitgegeven, zelfs in het Engelsch vertaald. Ter bevordering der verspreiding is de prijs *zeer goedkoop* gesteld, terwijl bestellingen van 10 of 25 exemplaren worden afgeleverd voor *f* 8 en *f* 17.50.

J. de VRIES, *TWEE- en DRIESTEMMIGE ZANGSTUKJES. f* 0.25.

Van de *tweede uitgave* van dit werkje zijn nog slechts 50 exemplaren voorhanden; op de meeste Zangscholen en Zangvereenigingen wordt dit gunstig bekende werkje reeds gebruikt. De naam des vervaardigers is genoegzame waarborg voor den goeden inhoud.

Over weinige dagen verschijnt de *tweede Jaargang* van den *NIEUWEN FRIESCHEN VOLKS-ALMANAK*; bestellingen worden door alle Boekhandelaars aangenomen. De uitgever neemt deze gelegenheid waar zijnen dank te betuigen voor de welwillende medewerking welke hij heeft mogen ondervinden door toezending van bijdragen en voor de ruime inteekening en aankoop buiten inteekening van dit werkje, waardoor men verzekerd kan zijn dat het telken jare zal vervolgd worden; erkentelijk daarvoor heeft hij de prijs van de 2de jaargang bepaald op slechts 75 Cents, waarvoor men zal ontvangen circa 175 bladzijden druks en twee plaatjes. Hij beveelt deze onderneming bijzonder in de protectie zijner landgenooten die belang stellen in de Friesche geschiedenis, taal- en letterkunde.

***** Door S. E. van NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden de

ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN.
Jaargang 1854. Met Platen.

Prijs 60 Centen. In karton, verguld op snede *f* 1.20.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.